

5. Управління грошовими потоками також передбачає розподіл ризиків. Різноманіття інвестицій та фінансових інструментів може знизити ризик фінансових втрат у випадку несприятливих умов.

Ефективне управління грошовими потоками в торговельних підприємствах є важливою передумовою для стабільності та успішності бізнесу. Комплексний підхід до цього процесу, включаючи прогнозування, оптимізацію, контроль та управління ризиками, є ключем до досягнення позитивних фінансових результатів та забезпечення конкурентоспроможності.

ВИЗНАЧЕННЯ КАТЕГОРІЇ «ДІДЖИТАЛ СТРАХУВАННЯ»

Лук'янов С.В., здоб. вищої освіти
Бобовніков О.А., здоб. вищої освіти

Державний біотехнологічний університет

Цифровізація страхових послуг сьогодні привертає увагу керівництва страхових компаній та науковців. Вчені наголошують на необхідності вивчення можливостей, які відкриваються завдяки всеохоплюючій цифровізації, насамперед у контексті досягнення страховими компаніями нових рівнів управління ефективністю власної діяльності, а також одержання конкурентних переваг над іншими учасниками ринку.

Такі фактори сьогодення як глобалізація, повномасштабна війна, пандемія, зростання конкуренції породжують нові вимоги до роботи з клієнтами, до трансформації самих бізнес-процесів у страховій галузі, розробки нових продуктів та методів їх реалізації. Однак теоретичні і практичні засади цифрової трансформації страхування потребують узагальнення, а також обґрунтування перспектив використання цифрових технологій для оптимізації управління страховими ризиками в умовах сучасних викликів.

Процес діджиталізації на страховому ринку надає страховика такі переваги як скорочення витрат страхової компанії, за рахунок чого є можливість знизити страхові тарифи, максимально спрощений механізм реалізації страхових послуг. Разом з тим цифровізація страхових послуг породжує нові ризики, головним з яких є можливість витоку персональних даних клієнтів та використання їх у шахрайських схемах.

Цифрове або діджитал страхування у сучасному трактуванні це спосіб задоволення традиційної потреби у страховому захисті за допомогою цифрових технологій, спосіб реалізації страхового захисту на основі цифрових технологій, до яких відносяться: великі дані; нейротехнології і штучний інтелект; системи розподіленого реєстру; квантові технології; нові виробничі технології; компоненти робототехніки і сенсорика; технології бездротового зв'язку; технології віртуальної і доповненої реальності тощо.

Категорія діджитал (цифрового) страхування у сучасному науковому просторі залишається недостатньо розробленою та потребує узагальнення. Так

Попова Л.В. розглядає цифрове страхування з двох точок зору. По-перше, це спосіб реалізації страхового захисту на основі цифрових технологій, по-друге, цифрове страхування може розглядатися як спосіб задоволення традиційних потреб у страховому захисті та специфічних, пов'язаних із розвитком цифровізації на основі використання традиційних та цифрових технологій. [1]

Заслуговує на увагу думка науковців, які розглядають цифрове або діджитал страхування як процес систематизації, використання та обробки інформації шляхом застосування страховими компаніями сучасних інформаційно-комунікаційних технологій та впровадження страхових інновацій з метою поліпшення обслуговування клієнтів та комунікаційної взаємодії [2].

Зазвичай, під цим поняттям українські вчені розуміють використання цифрових технологій у внутрішніх та зовнішніх процесах страхової компанії [3, с. 274]. Дані автори розглядають діджиталізацію як загальний процес і конкретизують його в діяльності окремої страхової компанії. Інші науковці виділяють діджитал-страхування як новий напрямок у страхуванні, що передбачає використання нових технологій у страховій діяльності [4, с. 19].

Очевидно, що визначення категорії «діджитал страхування» повинно містити такі складові як мета, визначальний фактор та спосіб. Дослідження сучасних наукових підходів до визначення сутності категорії «діджитал страхування» дозволило зробити наступні висновки.

Цифрове страхування є досить новим явищем для традиційно консервативного страхового ринку, одночасно перспективним, таким що надає переваги страховикам та страхувальникам. Саме з цих причин загальноприйнятого науковою спільнотою визначення категорії «діджитал страхування» не існує, воно потребує узагальнення, розробки методичного підґрунтя. На нашу думку, діджитал страхування слід розглядати як інноваційних метод здійснення бізнес-процесів страхової компанії з метою підвищення їх ефективності на основі використання сучасних цифрових технологій з урахуванням перспектив їх розвитку. Такій підхід містить усі обов'язкові компоненти (мета, визначальний фактор, спосіб) та надає уявлення про динаміку постійного розвитку цифрового світу і необхідність урахування цієї тенденції при розробці стратегії розвитку страхового ринку.

Таким чином, цифрове середовище створює умови для високотехнологічного страхового бізнесу. Сьогодні страховикам слід розглядати розвиток цифрових технологій як форму трансформації бізнесу та страхової галузі в цілому. Нагальними стають питання адаптації нормативно-правової бази для сприяння впровадженню цифрових технологій у страховий бізнес та розробки науково-методичного забезпечення процесу цифровізації страхового бізнесу.

Інформаційні джерела:

1. Попова, Л. (2022) Сучасні тенденції розвитку цифрових технологій у страхуванні. *Проблеми сучасних трансформацій*. 5, 35–42. URL: <https://reicst.com.ua>.
2. Ромашко, О., & Пукіш, О. (2021). Діджитал-страхування: сутнісно-аспектний аналіз. *Економіка та суспільство*, (26). <https://doi.org/10.32782/2524-0072/2021-26-14>

3. Дем'янчук, М., & Гуржий К. (2018) Трансформація страхового ринку в умовах розвитку цифрових технологій. *Інфраструктура ринку*. 25, 272–278. URL: <https://chmnu.edu.ua/wp-content/uploads/2019/07/Demyanchuk-M.-A..pdf>

4. Моташко, Т. (2016) Розвиток світового ринку страхування в умовах діджиталізації. *Вісник Київського національного університету імені Тараса Шевченка*. Вип. 5. С 18–24.

ЗАСТОСУВАННЯ ARDL-МОДЕЛЮВАННЯ ДЛЯ ОЦІНКИ ЕФЕКТИВНОСТІ ФУНКЦІОНУВАННЯ ЗЕРНОВОЇ ГАЛУЗІ

Макогон В.В., канд. екон. наук, доц.
Державний біотехнологічний університет

Регресійне моделювання традиційно використовується для оцінки ефективності, планування та прогнозування аграрного виробництва. Множинна регресія, дискримінантний, факторний, кластерний та логістичний регресійний аналіз, оцінка головних компонент широко використовуються при моделюванні результатів функціонування аграрної галузі. Нажаль точність прогнозів залежить від наявності мультиколінеарності показників, автокореляції їх значень у окремі роки, а також екстремальних структурних зрушень. Ці чинники знижують адекватність регресійних моделей та обумовлюють неефективність їх параметрів, отриманих на основі методу найменших квадратів (*OLS – Ordinary Least Squares*). Розуміючи, що на результати виробництва продукції рослинництва впливає велика кількість взаємопов'язаних факторів з цілком очікуваною мультиколеніарністю слід констатувати, що описати їх взаємозв'язок за допомогою традиційного *OLS* досить важко, а тому доцільним є застосування інших підходів, зокрема авторегресійної моделі з розподіленим лагом (*ARDL – Autoregressive Distributed Lags*).

Згідно результатів досліджень М. Песарана (2001) опрацьовувана *ARDL* модель з корекцією помилок має специфікацію:

$$\Delta YLD_t = \alpha_0 + \alpha_1 \Delta YLD_{t-1} + \alpha_2 \Delta UVC_t + \alpha_3 \Delta PLSW_t + \alpha_4 \Delta PLDW_t + \epsilon_t \quad (1)$$

У різі існування довгострокового зв'язку формується умовна авторегресійна модель з розподіленим лагом, яка дозволить оцінити коефіцієнт довгострокового зв'язку:

$$\Delta YLD_t = \alpha_0 + \alpha_1 YLD_{t-1} + \alpha_2 UVC_t + \alpha_3 PLSW_t + \alpha_4 PLDW_t + \epsilon_t \quad (2)$$

При цьому довгострокове рівняння має вигляд:

$$YLD_t = a_0 + b_1 UVC_t + b_2 PLSW_t + b_3 PLDW_t + \epsilon_t \quad (3)$$